

Vládě zbývá už jen rok na přijetí kvalitního zákona na ochranu oznamovatelů

Zákon o ochraně oznamovatelů

...již za rok !

Časová osa zákona o ochraně oznamovatelů | zdroj: [Oživení](#)

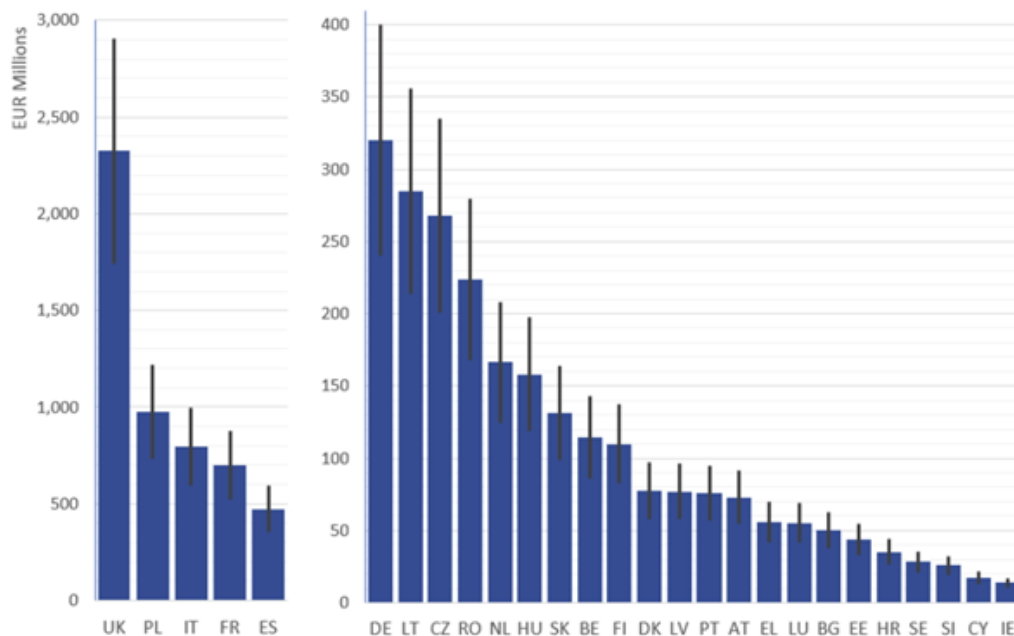
Praha, 17. prosince 2020 - Poslední listopadový týden projednaly návrh zákona o ochraně oznamovatelů dva poradní orgány vlády. Vláda měla o ochraně oznamovatelů rozhodnout do konce tohoto roku, nicméně začátkem prosince vrátila návrh zákona Ministerstvu spravedlnosti (MSP) k přepracování. Přesto věříme, že zákon má ještě šanci na schválení v tomto volebním období i včas ve lhůtě, kterou stanoví evropská směrnice.

V úterý 24. listopadu 2020 Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí doporučila Vládě ČR návrh schválit. Zároveň doporučila předložit návrh zákona i souvisejícího změnového zákona Poslanecké sněmovně do 1. čtení do konce ledna 2021. Následně ve čtvrtek 26. listopadu 2020 Legislativní rada vlády (LRV) projednání návrhu zákona přerušila, text bude upravován podle připomínek členů.

Absurdní se jeví postoj vládních představitelů (zejména Ministerstva financí), externí orgán (ať to bude odbor MSP, kancelář Veřejného ochránce práv nebo Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí) nedostane s novou agendou ani korunu navíc. Nebude vytvořeno žádné systemizované místo, jinak řečeno, novou agendu nebude mít kdo dělat. Efektivní zavádění zákona je tak ohroženo.

Přitom Evropská komise v roce 2017 odhadla, jaký je ekonomický přínos oznamovatelů. Jenom v oblasti veřejného zadávání představuje přínos oznamovatelů pro Českou republiku zhruba 270 milionů EUR ročně (7 miliard korun).

Figure 4: Estimated potential benefits (EUR millions) by country

Ekonomický přínos oznamovatelů | zdroj: [Evropská komise](#)

Jaké budou dopady zákona?

Národní právní úprava ochrany oznamovatelů hraje klíčovou roli ve zvýšení pravděpodobnosti, že se pracovník rozhodne upozornit na protiprávní jednání. Stejně tak určuje, jak se oznámení bude řešit a jak bude oznamovatel chráněn před případnými odvetnými opatřeními ze strany svého zaměstnavatele nebo kolegů.

„Novou povinností ze zákona bude mj. zavedení interních oznamovacích mechanismů. Povinnost se bude vztahovat např. na firmy s více jak 50 zaměstnanci, zaměstnavatele vykonávající činnost v oblasti finančních služeb, finančních produktů a finančních trhů, i obce nad 10 tisíc obyvatel a veřejné instituce,“ vysvětluje [Marek Zelenka](#), předseda protikorupční organizace [Oživení](#).

Aktuálně v prosinci 2020 Legislativní rada vlády přerušila projednávání a vrátila návrh zákona Ministerstvu spravedlnosti k přepracování. MSp zapracovává připomínky a v půli ledna 2021 znovu předloží návrh LRV. Nelze předpokládat, že návrh zákona dostane vláda k projednání dříve, než na konci ledna 2021.

„Pokud zákon nebude přijat do 17. prosince 2021, může ČR čelit sankcím od Evropské komise. Evropská směrnice pak také začne mít tzv. vertikální přímý účinek. Občan se tedy bude moct dovolat svých práv dle směrnice, avšak pouze ve vztahu ke státu, nikoliv například ve vztahu ke svému zaměstnavateli,“ objasňuje [Jan Dupák](#), právník [Transparency International ČR](#) (TI ČR).

Protikorupční nevládní organizace Oživení a TI ČR pevně věří, že tento „černý scénář“ nenastane a zákon se podaří schválit do nadcházejících parlamentních voleb v roce 2021.

Proto také společně podnikáme expertní kroky, abychom dopomohli k přijetí kvalitního národního zákona na ochranu oznamovatelů.

V rámci našich aktivit budeme také dnes od 17:30 pořádat online veřejnou debatu „Drahé roušky a mrtvé ryby aneb role oznamovatelů a jejich ochrana“. V panelu vystoupí **Zuzana Vlasatá**, zástupkyně šéfredaktora Deník Referendum, **Zuzana Grochalová**, projektová koordinátorka Transparency International Slovensko, **Marek Zelenka**, předseda Oživení a **Jan Dupák**, právník TI ČR.

Pro podporu ochrany oznamovatelů umožňujeme využití nástroje pro bezpečné oznamování GlobalLeaks zájemcům z řad organizací, institucí i firem na 6 měsíců ZDARMA v rámci projektu EAT podpořeného Evropskou komisí.

Oživení

Občanské sdružení Oživení bylo založeno v roce 1997. Od roku 1999 se kontinuálně věnujeme tématům korupce, střetu zájmů a vyšší transparentnosti na všech úrovních veřejné správy a veřejné politiky (vláda, parlament, kraje, města, obce, úřady). Cílem sdružení je prosazování principů odpovědnosti a transparentnosti ve veřejné správě, rozvoj občanské společnosti, demokracie a právního státu a podpora aktivní účasti občanů na správě věcí veřejných.

www.oziveni.cz

Transparency International ČR

Jsme kompaktní protikorupční tým, který řeší velké mezinárodní i malé regionální kauzy. Prosazujeme efektivní systémová řešení. Chráníme veřejné rozpočty. Šetříme miliardy korun našim spoluobčanům. Prostřednictvím projektů vzděláváme o korupci občanskou společnost, státní a soukromou sféru. Poskytujeme zdarma právní poradenství široké veřejnosti. Díky naší globální síti poboček Transparency International sdílíme mezinárodní zkušenosti všude tam, kde je třeba.

www.transparency.cz

Kontakt pro média

Marcela Janíčková

PR & Communication Manager

Oživení, o.s.

M: +420 602 485 864

E: marcela.janickova@oziveni.cz

W: www.oziveni.cz

David Kotora

vedoucí komunikace

Transparency International ČR

M: +420 605 785 622

E: david.kotora@transparency.cz

W: www.transparency.cz